

**RISK &
RESILIENCE
ONLINE**

3, 4 & 5 NOVEMBER 2020

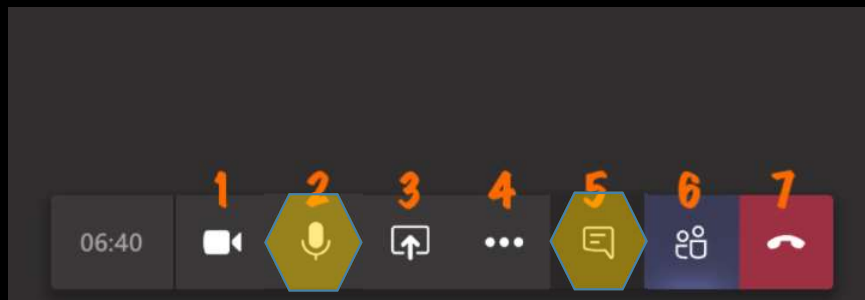
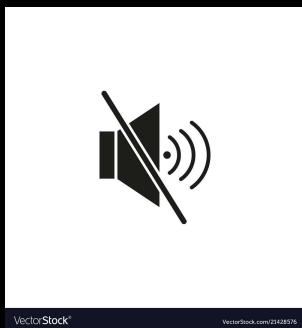
UNIVERSITY OF TWENTE.

**“Hoe de agrarische sector de crises
beheerst en pareert in de tijd”**

PROGRAMMA

16.00 -16.05 uur	Opening
16.05 - 16.30 uur	Welke gevolgen heeft de Corona crisis op de agrarische sector?
16.30- 16.40 uur	Vragen
16.40- 17.05 uur	De positie, uitdagingen en veerkracht van de glastuinbouw
17.05-17.15 uur	Vragen
17.15-17.25 uur	Pauze
17.25-17.50 uur	Innovatie in de glastuinbouw: "De kracht van samen"
17.50-18.00 uur	Vragen en afsluiting

**RISK &
RESILIENCE
ONLINE**

3, 4 & 5 NOVEMBER 2020

01.

NA DE CORONA CRISIS: GEVOLGEN VOOR RISICOBEBEER EN VEERKRACHT

Interpolis. Glashelder

3

UNIVERSITY
OF TWENTE.

KORT BIO

- Bart Stengs – Sectormanager Glastuinbouw bij Achmea
- Mitigatie van innovatierisico's samen met de Greentech branche
- Agrarisch sector 3 labels

Interpolis.
Glashelder

<https://www.interpolis.nl/agro>

Interpolis. Glashelder

<https://www.averoachmea.nl/za>
[kelijk](#)

HAGELUNIE
Together

<https://hagelunie.com/>

4

UNIVERSITY
OF TWENTE.

COVID-19: GEZONDHEIDSCRISIS EN VERTROUWENSCRISIS BIJ DE CONSUMENT ...

PANIEK BIJ CONSUMENTEN

Hamsteren slaat toe bij voedsel ...

Supermarkten in tweede week maart meer omzet dan in week voor kerst

23-3-2020 16:00

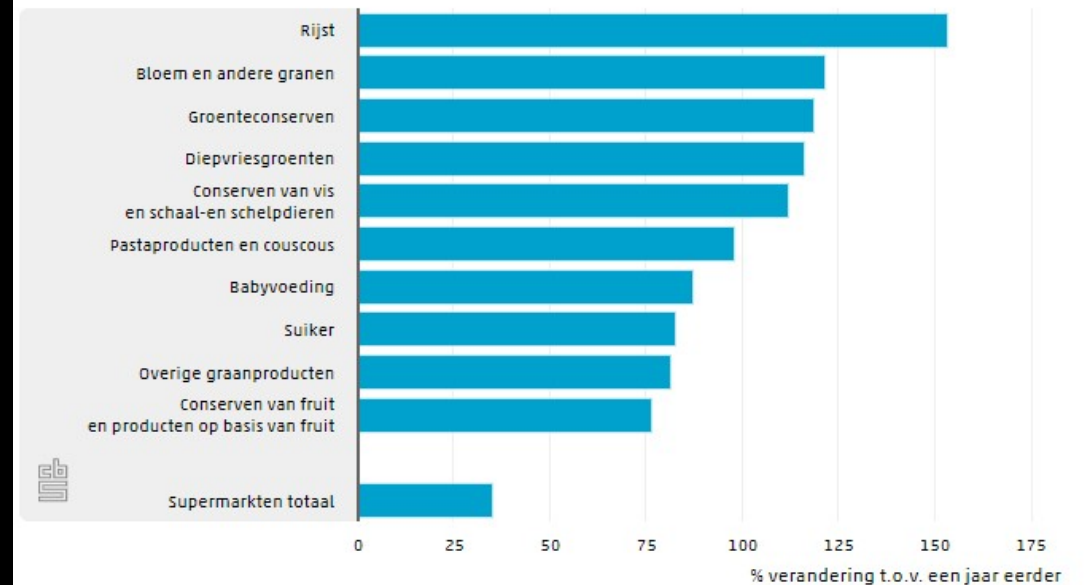

© Hollandse Hoogte / Jaco Klamer

BEWAAR PRODUCTEN ZIJN “HOT”

Omzet van rijst piekt ...

Omzetgroei voedingsmiddelen, 9 t/m 15 maart 2020

DE MONDIALE VOEDSELVOORZIENING BLIJKT ZEER KWETSBAAR ...

VRAAG VALT WEG (USA)

“OPDROGEN OUT-OF-HOME MARKET”

Grenzen, havens en horeca dicht ...

Dairy farmers dumping milk amid COVID-19: Pandemic's impact on the dairy industry

The issue isn't necessarily the virus, instead it has to do with demand.

Interpolis. Glashelder

INKOMEN BURGERS ONDER DRUK

“OPHOK-MAATREGELEN”

“WERKELOOSHEID”

Gevolgen straathandel ...

Lockdowns

Gered van corona, maar intussen wacht Afrikanen de hongerdood

Protesterende bewoners van een township in Johannesburg slaan op de vlucht voor soldaten.
Beeld AP

OOK DE NEDERLANDSE AGRI SECTOR WORDT GERAAKT ...

LANDBOUW

Fastfood en restaurants gesloten

**Vleessector waarschuwt voor
overschot aan slachtdieren door
coronacrisis**

Kalfjes bij een melkveehouderij ANP

TUINBOUW

Bloemenwinkels dicht

**Coronavirus heeft vernietigend
effect op prijzen bloemen en
planten Honselse veiling: 'Een
drama'**

Door het coronavirus zijn de verkoopprijzen bij Royal FloraHolland in Honselersdijk enorm gekelderd. De klokverkopen zijn sinds afgelopen maandag met liefst 25 procent gedaald.

Michiel van Gruijthuisen 13-03-20, 12:58 Laatste update: 13:12

HET GROOTSTE GEDEELTE V/D PRODUCTIE WORDT GEËXPORTEERD ...

Bollen en potplanten 90% ➡

Vis 75% ➡

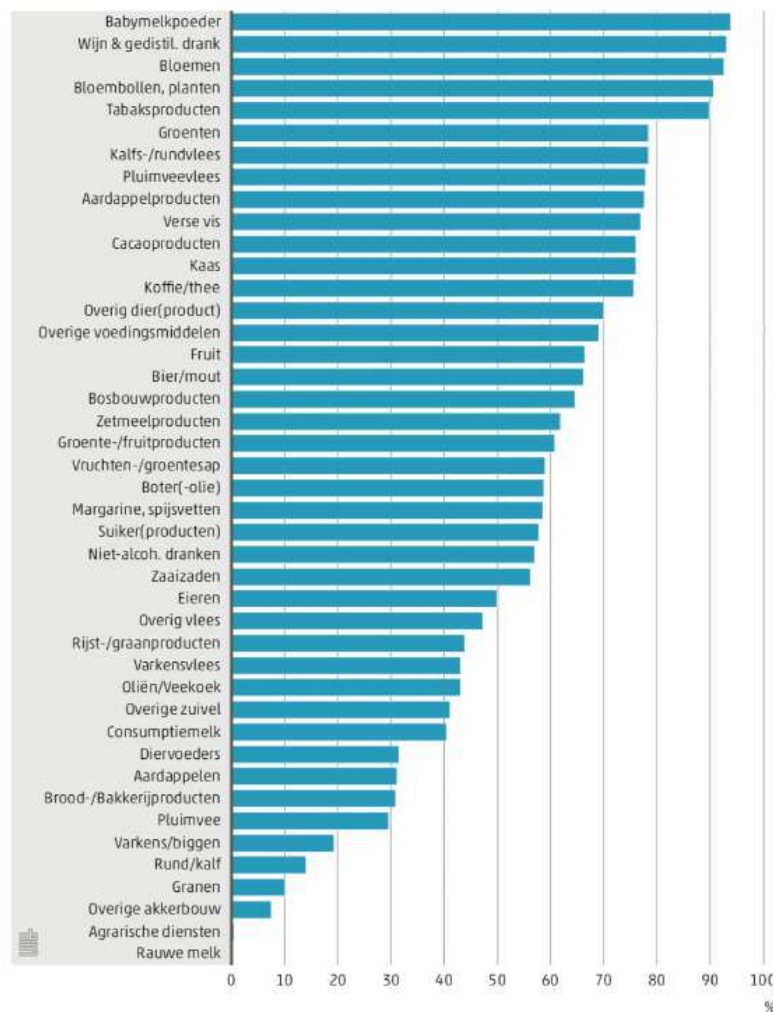
Groente en fruit 60% ➡

Varkensvlees 40% ➡

Aardappels, melk, pluimvee 30% ➡

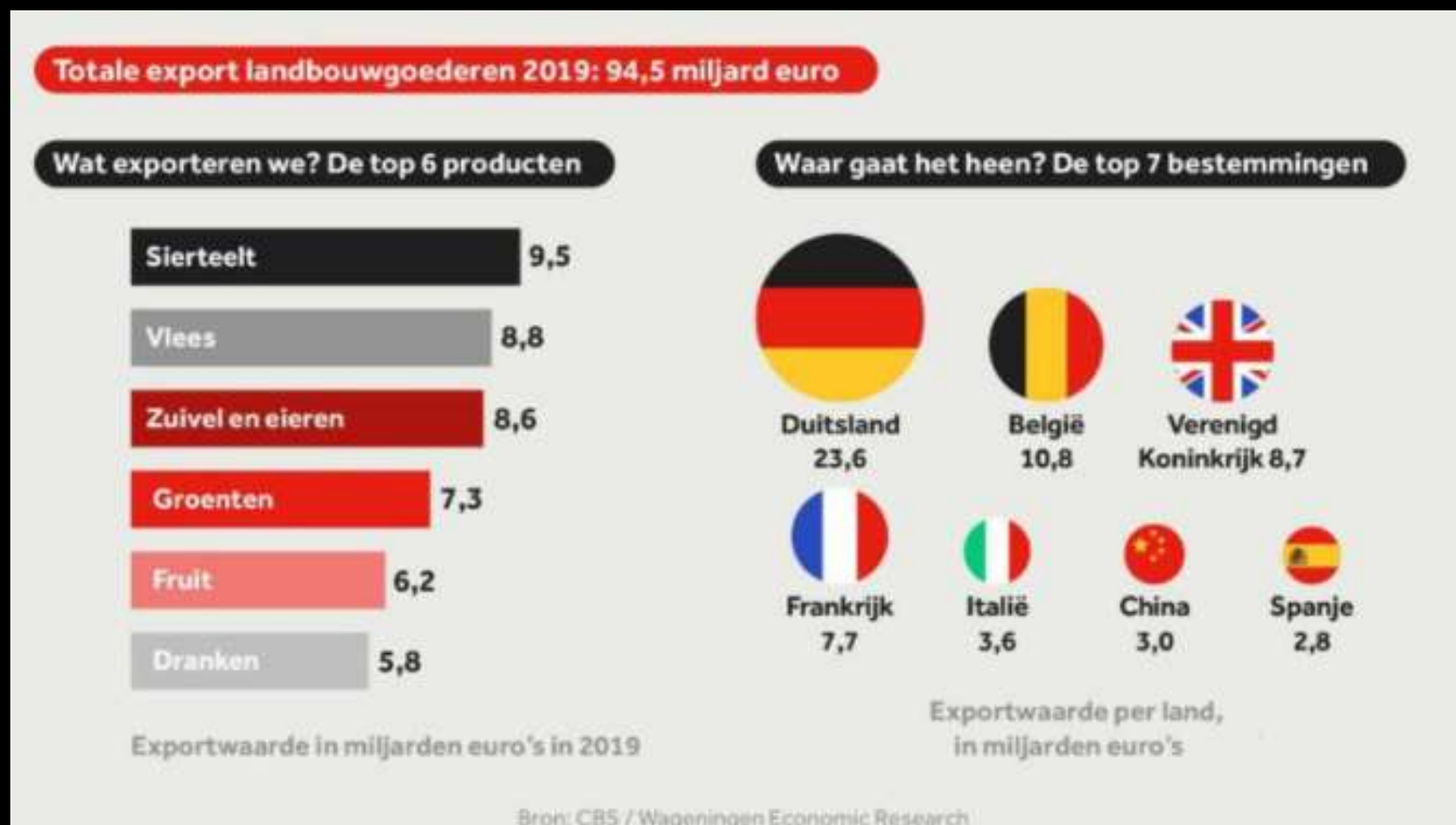
Rund en granen 10-15% ➡

2.2 Exportintensiteit per productgroep, 2018

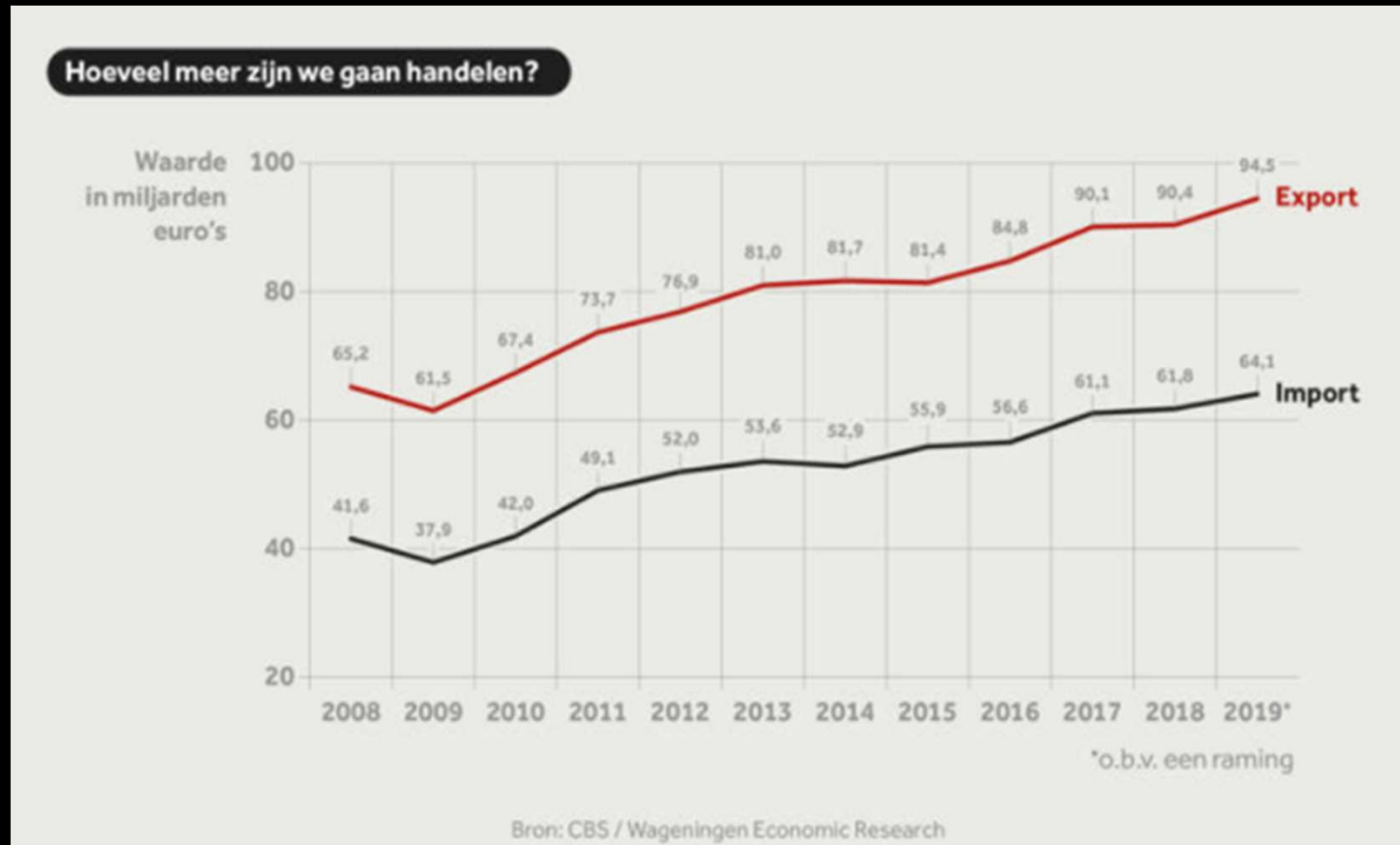

DE PRODUCTEN WORDEN WEL RELATIEF DICHTBIJ AFGEZET ...

Export vooral in een straal 500 - 1.000 km

IN STEEDS GROTERE HOEVEELHEDEN EN WAARDE ...

INTERNATIONALE DISCUSSIE: IS DE MONDIALE VOEDSELKETEN AAN HERZIENING TOE?

- Vrijhandel is goed voor:
 - Mondiale economie
 - De welvaart
 - en (vermindering) oorlog
- Internationale discussie:
 - Zijn de waarde ketens niet te ver geglobaliseerd?
 - Willen wij als land afhankelijk zijn van derden? (geopolitiek)
 - Is de huidige productie wel duurzaam? (illusie van goedkoop voedsel)
 - Kan het niet schoner, lokaler en kleinschaliger?
 - Is dit het moment om het bedrijfsleven een groene push te geven?

DE NEDERLANDSE DISCUSSIE: ROEP OM KORTE KETENS ...

CONSTATERINGEN

- Afhankelijkheid van:
 - buitenlandse grondstoffen
 - en internationale arbeid
- NL productie kwetsbaar voor:
 - wegvallen buitenlandse vraag
 - internationale handelsbarrières
- DC's sterk geconcentreerd

NODIG

- Beter evenwicht:
 - korte lokale voedselketens
 - lange internationale ketens
- Export van kennis?
 - groot deel NL productie is voor export
 - groot deel NL consumptie is import
- Fijnmaziger distributie

DE NEDERLANDSE DISCUSSIE: LOKAAL, SCHOON, KLIMAATNEUTRAAL ...

VEROORZAAKT DE CORONACRISIS
EEN OMWENTELING IN DE LANDBOUW?

Plots komt de lokale boer weer in beeld

De industriële landbouw verhoogt de kans op pandemieën en maakt ons afhankelijk van internationale voedingsstromen. Gaat het globale voedselsysteem versneld op de schop? 'Anders eten en consumeren vergt een kolossale revolutie die je niet teweegbrengt in enkele weken van huisarrest.'

Het Covid-19-herstelplan moet van klimaatinvestering een prioriteit maken

Maatschappij | Bijgewerkt op: 02-06-2020 - 18:19

Gecreëerd: 04-05-2020 - 17:36

European Green Deal must be central to a resilient recovery after Covid-19

Published on 09/04/2020, 6:33pm

Comment: We must not lose sight of the persisting climate and ecological crisis when working out how to spur the economy after the coronavirus pandemic

Interpolis. Glashelder

'Waarom lokale landbouw en uw moestuin niet volstaan'

23/04/20 om 11:31 | Bijgewerkt op 22/04/20 om 15:42

Tessa Avermaete | Gerard Govers | Olivier Honnay | Wannes Keulemans

De Belg vindt in de huidige crisis de weg naar de lokale boer, en bakt graag zoete broodjes in de vrijgekomen tijd. Hier en daar valt de vraag om een nationale zelfvoorziening voor voedsel. Enkele wetenschappers van de KU Leuven roepen echter op om de rede te bewaren. Zelfvoorziening is niet haalbaar, en ook niet wenselijk. Zij pleiten voor een gezond voedseldebate.

AGRARISCHE SECTOR | 17 september 2020

Duurzaamheid grotere dreiging voor agrarische sector dan corona

⌚ Leestijd van ongeveer 7 minuten

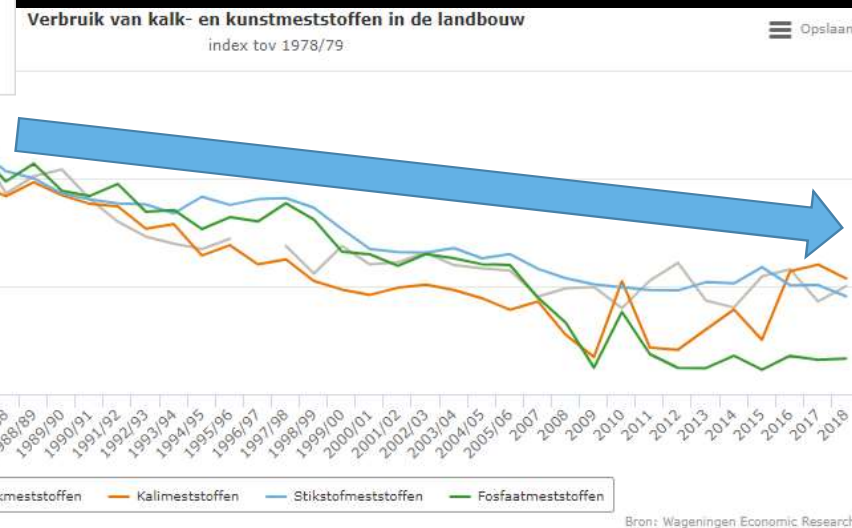
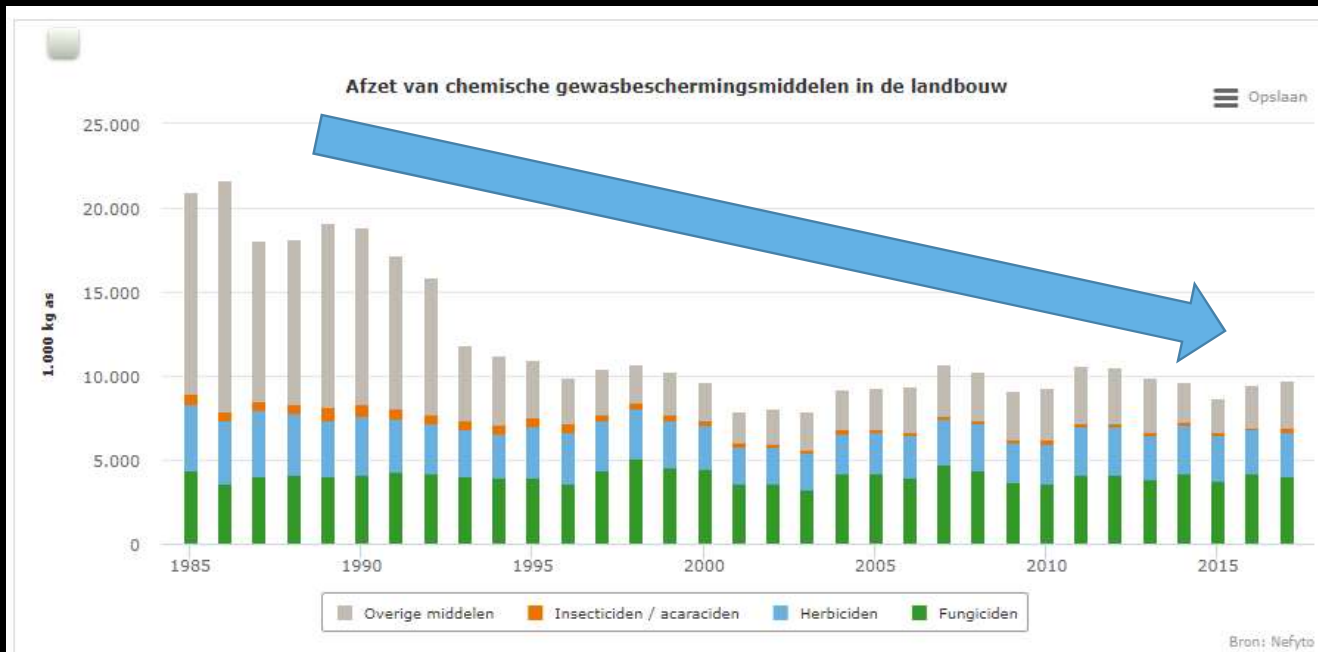
💬 1 reactie

Boeren en tuinders vormen traditioneel een gezonde sector met een groot eigen vermogen, waar de coronacrisis niet snel vat op krijgt. Het duurzaamheidsvraagstuk is gevaarlijker. Banken vrezen dat de financierbaarheid van de branche in het geding is.

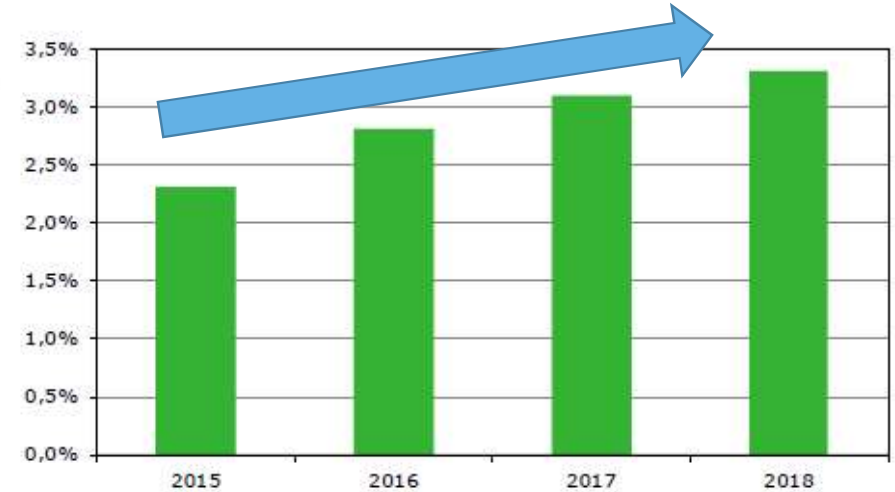
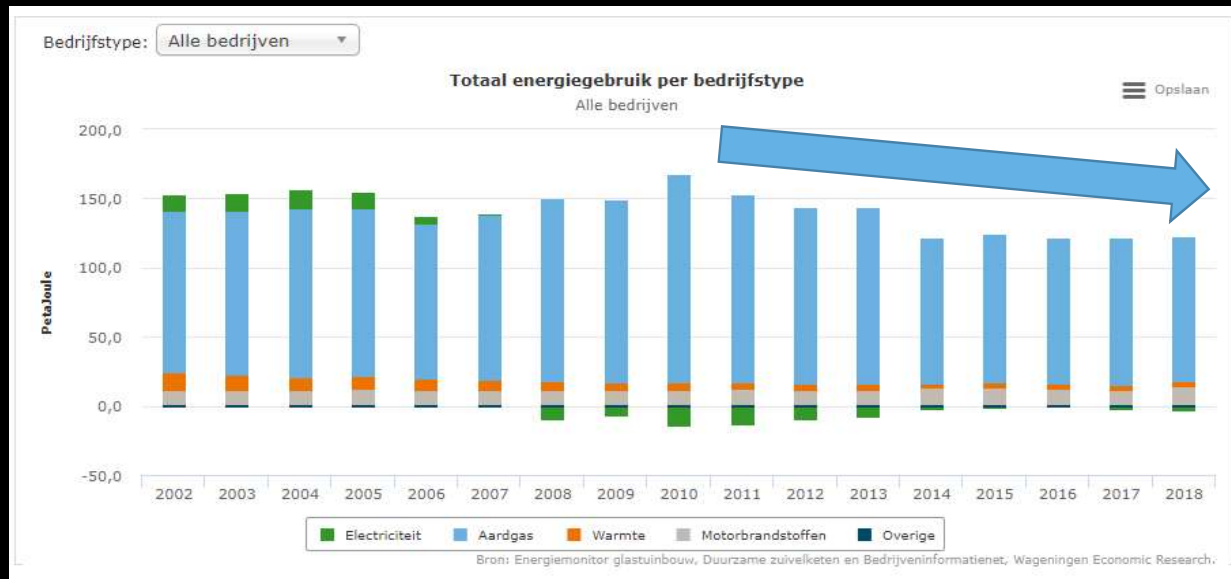
13

UNIVERSITY
OF TWENTE.

DE EERSTE 'GREENSHOOTS' ZIJN ZICHTBAAR (I) ...

DE EERSTE 'GREENSHOOTS' ZIJN ZICHTBAAR (II) ...

Figuur 12.7 Aandeel biologisch gecertificeerde landbouwbedrijven.
Bron: CBS.

DE SECTOR INNOVEERT EN PAST ZICH AAN ...

Strokenteelt met zes verschillende gewassen voor meer biodiversiteit

Precisielandbouw groeit

AKKERBOUW HAN REINDSEN 21 FEB 2018 OM 09:23UUR

Precisielandbouw staat nog in de kinderschoen ontwikkeling door. Nieuwe sensoren kunnen worden gebruikt en zo is vast te stellen of er sprake is van bewaarverlies te beperken.

Interpolis. Glashelder

"Komend decennium 3000 miljoen dollar investeringen wereldwijd in vertical farming"

"Bouw Ocap-leiding uit tot smartgrid voor CO2"

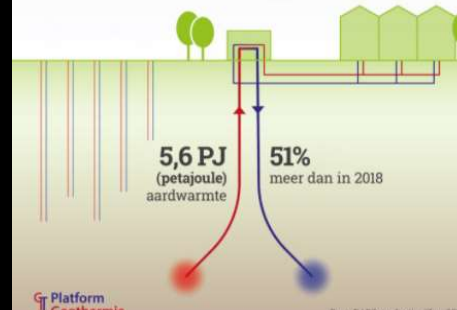

Productiecijfers aardwarmte in Nederland 2019

300.000 ton
CO₂ bespaard

24
doubletten

168
miljoen m³
aardgas bespaard

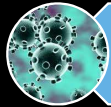
Platform
Geothermie

Naaldwijk krijgt warmte uit kassen Westland

De wijk Hoogeland in Naaldwijk krijgt zonnepanelen van het nabijgelegen kassencomplex in het Westland. Zo blijft de wijk warm en de kas koel.

DIT OM CASCADE AAN CRISES TOT STILSTAND TE BRENGEN EN NIEUWE BALANS MET DE MAATSCHAPPIJ TE VINDEN...

Coronacrisis

Volksgezondheid

Economische crisis

Voedselverdeling

Grondstoffencrisis

Rentmeesterschap

Energie crisis

Renewables

Stikstof crisis

Verzuring en vermesting

Klimaat crisis

Duurzaamheid

Natuurcrisis

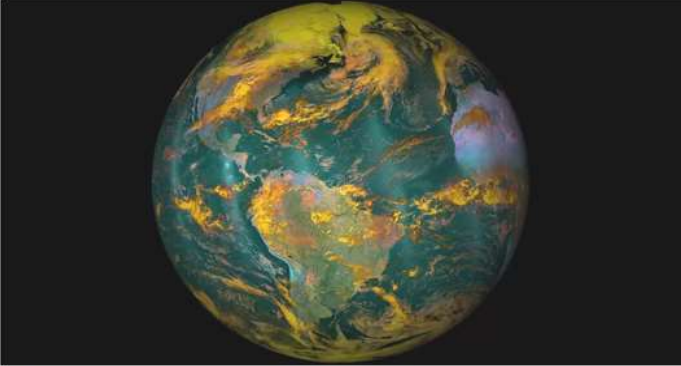
Biodiversiteit

... EN OM DIT SCHRIKBEELD TE VOORKOMEN ...

Trouw

Nieuws Overschrijdingsdag

Alles wat de aarde in één jaar kan leveren, is nu al op

Beeld AFP

Vandaag, op 29 juli 2019, hebben we met ons allen op deze planeet alle voedsel en natuurlijke hulpbronnen opgebruikt die de aarde in een jaar kan voortbrengen. Het is Earth Overshoot Day: 'Overschrijdingsdag'. Van vandaag af teren we de rest van het jaar op de reserves die de aarde nog heeft.

